Солодчук А.В., к.п.н., доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м.Умань, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ НЕУСПІШНИМИ СТУДЕНТАМИ

Активізація навчання та успішна організація навчальної роботи неможливі без відповідального ставлення до цих видів роботи і вмілого індивідуального підходу. Одним із важливих завдань, що стоять перед професійною школою, - підвищення якості освіти і виховання учнів. Особливо гострою є проблема попередження неуспішності. Багатьох педагогів хвилює питання, як домогтися успішного навчання від кожного учня.

Перш за все необхідно з'ясувати можливість учня в оволодінні знаннями, вміннями, навичками. Навчальні можливості виявляються по-різному, в залежності від обставин: відсутності або наявності інтересу до предмета, потрібного обсягу знань, методичної майстерності педагога, його власної захопленості предметом. Досить частими є випадки, коли на уроках фахових предметів учні активні, а на деяких із загальноосвітніх дисциплін ті ж учні пасивні, ухиляються від самостійних дій, відволікаються від роботи. Для уникнення цього викладачі повинні враховувати особливості навчальних можливостей студента не тільки у себе на занятті, а й в іншій обстановці. Вплив на студента має бути повним, багатостороннім і ефективним. Індивідуальні відмінності треба враховувати всім викладачам і педагогам. На практиці, саме в цьому відношенні допускаються серйозні недоліки, які негативно позначаються на успішності і якості навчання. З метою якнайшвидшого досягнення позитивних результатів, стремління до прямолінійного впливу на учня часто буває занадто великою, викладачеві не завжди вистачає вміння і навичок шукати шляхи для поступового поліпшення успішності, для підвищення інтересу і формування мотивації до навчання.

В рамках освітнього процесу досить актуальною є проблема довіри між учнем і вчителем. Беручи до уваги той факт, що мотивація - основоположний компонент навчального процесу, можна стверджувати що, її рівень в значній мірі залежить від рівня довіри до вчителя. Довіра між учителем і учнем - необхідна умова якісної освіти.[3]

Однією з актуальних проблем в освіті залишається проблема підвищення ефективності навчально-виховного процесу та подолання неуспішності студентів. Вирішення цієї проблеми передбачає вдосконалення методів і форм організації навчання, пошук нових, більш ефективних шляхів формування знань в учнів, які враховували б їх реальні можливості.

Сьогодні, наше суспільства переживає політичні, соціально-економічні зміни, Не оминули такі інновації і сферу науки і освіти, тому, природно що, постійне підвищення вимог до рівня загальної освіти загострили проблему неуспішності. Кількість учнів, які з різних причин виявляються не в змозі за відведений час і в необхідному обсязі засвоїти навчальну програму, постійно збільшується. Неуспішність, що виникає на початковому етапі навчання, створює труднощі для нормального отримання подальших знань, оскільки, володіючи основами, студент не справляється зі зростаючим обсягом інформації на середніх курсах і на наступних етапах "випадають" з процесу навчання.,

Невстигаючий студент може відставати в навчанні з різних залежним і незалежних від нього причин:

- пропуски занять через хворобу;
- наявність хронічних захворювань, слабкий фізичний розвиток;
- педагогічна занедбаність: відсутність у студента напрацьованих загальних умінь і навичок за попередні роки навчання: низька техніка читання, техніка письма, рахунку, відсутність навичок самостійності в роботі тощо.[1]

Треба пам'ятати, що учень, який не хоче вчитися, є страждаючою стороною. Постійний конфлікт з батьками, з учителями, зневажливе ставлення з боку однокласників - це стрес для підлітка

Працюючи з невстигаючими студентами необхідно шукати такі види завдань які, максимально підвищують активність студента, що пробуджують у нього потребу у пізнавальній діяльності. Піл час роботи з такими дітьми важливо знайти такі шляхи, які відповідали б особливостям їх розвитку і були б для них доступні, а найголовніше цікаві.

Існує цілий ряд ознак, котрі вказують на те що, студент суттєво не встигає за рештою і не засвоює матеріал:

- низький рівень розвитку і виховання особистісних якостей, що не дозволяє студенту проявляти самостійність, наполегливість та організованість, необхідні для успішного навчання;
- наявність прогалин у отриманих знаннях і спеціальних для такого предмета вміннях, які не дозволяють охарактеризувати істотні елементи досліджуваних понять, законів, теорій, а також здійснити необхідні практичні дії.
- наявність прогалин у навичках навчально-пізнавальної діяльності, що знижують темп роботи настільки, що студент не може за відведений час оволодіти необхідним обсягом знань, умінь і навичок

Щоб сформулювати глибокий, стійкий інтерес до будь-якої дисципліни, необхідно розвивати допитливість та інтерес до професії. Підбір спеціальних завдань, які дозволяють студентам проявляти ініціативу, творчий підхід, уяву і фантазію, відіграє величезну роль у досягненні цього успіху. Характер уваги студента на занятті та його активність часто залежать від ступеня зацікавленості. Розвиток зацікавленості - це поступовий перехід від роботи за зразками (відтворення) до більш складніших завдань, котрий вимагає застосування умінь і навичок користування словниками, довідниками і нарешті, до самостійної творчості, що вимагає прояву уяви.[2] Доречним для такої категорії студентів стане розробка системи творчих класних і домашніх завдань, розрахованих на короткочасне або довгострокове виконання. Приклади із власного життя та використання на занятті позитивного практичного досвіду відіграє значну роль у формуванні самосвідомості такого студента, підвищить його зацікавленість до вивчення матеріалу. Не менш важливим є використання наочних матеріалів, оскільки сприйняттю і усвідомленню викладеної інформації сприяє його візуальний супровід.

У процесі вивчення нового матеріалу увагу неуспішних студентів концентрують на найважливіших і складних розділах досліджуваної теми, вчитель повинен частіше звертатися до них із запитаннями на розуміння, залучати їх в якості помічників, стимулювати запитання студентів що, є складними в освоєнні нового матеріалу. В ході самостійної роботи таким студентам даються вправи, спрямовані на усунення помилок, що допускаються ними при відповідях або в письмових роботах: відзначаються позитивні моменти в їх роботі з метою стимулювання нових зусиль, відзначаються типові труднощі в роботі і вказуються способи їх усунення, надається допомога з одночасним розвитком самостійності.[1]

Організовуючи самостійну роботу для невстигаючих студентів, підбираються такі завдання що, змусять студента усвідомити і виправити помилки: проводиться детальний інструктаж щодо порядку виконання домашнього завдання, при необхідності пропонуються консультації, даються завдання на повторення матеріалу, який буде необхідним для вивчення нового.

Тактовне реагування викладача на результати навчальної діяльності, ставлення студента до навчального процесу, його поведінку, виключає дратівливість, нетерплячість, прискіпливість, але передбачає щиру зацікавленість і прагнення допомогти такому студенту, що сприяє встановленню сприятливих взаємовідносин з ними і забезпечує продуктивну навчально-пізнавальну діяльність. Додаткові заняття і консультації з відстаючими учнями повинні мати чітко виражену спрямованість на розвиток навчальних можливостей.

Виходячи із принципу, що хоча виховання, навчальний заклад і викладач не всесильні, але їх можливості великі. Тому треба максимально використовувати ці можливості, спираючись на глибоке і всебічне знання особливостей наших студентів.

Список використаних джерел

1. Зайцева Н.С. Категорії неуспішних дітей і методи роботи з дітьми. // Тези II-ої міської науково-практичної конференції молодих вчених і студентів закладів вищої та середньої освіти міського підпорядкування «Науково-практична діяльність молодих вчених і студентів в рамках програми модернізації освіти». - М., 2004. - С. 232-236.
2. Особистісно орієнтоване навчання дітей і підлітків: проблеми і шляхи вирішення / [Вірабова А.Р. та ін.]. - М .: Пропуск - 2006. - 436 с.
3. Психологія особистості. Т.2. Хрестоматія. / Під ред. Д.Я. Райгородського. - Самара, 2004. - 544 с.

This study examined whether participation in school team sports, exclusively or in combination with other extracurricular activities, is associated with higher levels of psychosocial functioning and healthy behavior than participation in other extracurricular activities alone or nonparticipation. The study sample includes 50,168 ninth grade public school students who completed an anonymous,

voluntary statewide survey in 2001. Students were classified into four groups based on their participation in sports and other activities (such as clubs, volunteer work, band, choir, or music lessons): neither, both, other activities only, and sports only. Odds ratios for the group involved in both types of activities were significantly higher than those for all the other groups for all healthy behaviors and measures of connectedness, and significantly lower for all but one of the unhealthy behaviors. Students involved in sports, alone or in combination with other activities, had significantly higher odds than the other two groups for exercise, milk consumption, and healthy self-image, and significantly lower odds for emotional distress, suicidal behavior, family substance abuse, and physical and sexual abuse victimization. Students involved in other activities, alone or in combination with sports, had significantly higher odds than the other two groups for doing homework and significantly lower odds for alcohol consumption, marijuana use, and vandalism. The finding that abuse victims appeared to avoid sports but not other group activities raises concern and merits further research. Considering the potential benefits of participation in sports and other activities, more research is needed to identify and overcome barriers or deterrents, particularly for youth from low-income families. The journal of school health 2003 Mar;73(3):113-20.

differences in behavior, psychological factors, and environmental factors associated with participation in school sports and other activities in adolescence. Harrison PA[1], Narayan G.

Children in their pre-adolescent years, tweens, are at a crossroads in terms of what they do during their time out of school. Whether or not tweens have scheduled extracurricular activities after school and/or on weekends, and the types of activities tweens do, varies by family. Some of this variation is due to the perception of need for adult supervision in of itself, which has evolved over time.[1] Compared to children in grade school, by the time children reach the tween years, some parents and guardians may perceive their children's growing independence and therefore a decreased need for adult supervision after school.[1] This perception may also be influenced by necessity, such as when both parents are working.[2] It also may be influenced by birth order and total number of children in the household.[3] In some areas, tweens are considered old enough to babysit.[4] Perhaps for all of these reasons, supervised after school programs available on-site at schools for elementary school-aged children often do not persist in the middle school or high school years. Some community programs offer tweens free or low-fee drop-in programs with limited or no adult supervision